

עבודות וחרות SOY-April 14, 2005

הרב אשרי, שו"ת ממעמקים, עמ' נ"ו-נ"ז: נשאל ע"י יהודי בגיטו קובנה בליטא איך יוכל לברך "שלא עשני עבד" בזמן שהיהודים בשבי ובצער ורחוקין מאוד מהיות בני חורין. השיב על פי אבודרהם שהברכה אינה על העדות עצמה אלא על שעבד כנעני אינו ראוי לבוא בקהל ואינו What a courageous/magnificent response! שייך במצוות. What dignity in the very pit of human degradation!

אולם: "השתא עבדי, לשנה הבאה בני חורין"; "עבדים היינו לפרעה במצרים". האם אנו פטורים מברכה שלא עשני עבד? ודאי שלא, ואנו חייבים לברך!

... עבד לפרעה, לה' physicl-socl/ethico-spiritl. So 2 kinds slavery:

Q: Wht if J=US citizn, not formal slave, bt nt observ?

Ex: sincere nn-Orth A-J? Thus neithr slave Pharoah/G-d?

A: w another Q—often wondred re: יצ"מ

O-c, יצ"מ=introd t Sinai. Thus—ספה"ע, BUT if so, why יצ"מ? So oftn...Sinai only once/twice? MARK: יצ"מ not as deep as, but broadr> Sinai: ד"א etc hintd at in Tor but not expandd; obvious עבודת לה' began not at Sinai, bt at יצ"מ

אתה -- (247 Yalkut on Tehillim) That is hinted at in wonderful מוצא כ"ו דורות משנברא העולם עד שיצאו ישראל ממצרים ולא אמרו הלל, ובשעה שבאה מכת בכורות, עמד לו פרעה והלך אצל משה ואהרן, שנאמר ויקרא פרעה למשה ולאהרן לילה, היה דופק פרעה על פתחיהן... התחיל פרעה צווח: לשעבר הייתם עבדי, ועכשו הרי אתם בני חורין, אין אתם אלא עבדים של הקב"ה, צריכים אתם להלל להקב"ה שאתם עבדי, שנאמר הללויה הללו עבדי ה'. זאת אומרת: פרעה לא הכיר במצב-ביניים של ח"ע וחב"ח, רק אם אינך עבד לפרעה מוכרח אתה להיות עבד לה'!

I.e., if not slave Pharoah, then automtclly עבד ה' even tho not yet rcv Tor/Sinai!. So, can be an עבד ה' before Torah if sincere. Many Dayenus betw הוציאנו ממצרים

Thus Kotzk: ד"א קדמה לתורה...

Bt problmtical: if such persn=עבד ה', they=Moses who=עבד ה'!

So: gradations in עבד ה': highst lvl almost unattainbl humn, except f Moses!

הבעש"ט על "אני עבדך בן אמתך"...

הרימונובר על משה שכתב בדמע (ב"ב ט/א) —והאיש משה ענו מאוד...

For us: 1) don't disparage Js who sincer but not yet ready f full Tor commitmnt

2) No arrogance in own sprtl attainments: still far from עבד ה'

3) Never stop striving for higher levels of עבודת ה', esp highest realm: יצ"מ & never forgettg עבודת ה' we learnd at יצ"מ